

Egermann Adél



Ez az anyám, Egermann Adél. A kép 1946-ban készült Budapesten.

Anyukám 1904-ben született. Egermann Adélnak hívták. Ő érettségizett itt, Győrben. Aztán persze sosem dolgozott, csak otthon tartotta a háztartást, nem volt alkalmazottunk. Rengeteget járt a piacra, közel volt hozzánk, úgy hívták, hogy a kispiac, oda jártunk hét közben, aztán hétvége előtt bejártunk a nagypiacra, mert minden héten pénteken liba volt véve. Anyám a Győri Zsidó Nőegyletnek a tagja volt. Ők tulajdonképpen segélyezéssel foglalkoztak. Csináltak Hanuka-estet a

gyerekeknek, akkor ott a Zsidó Nőegyletnél volt a zsidó öregek otthona is, azoknak szervezték a széderestét, az ünnepi esteket.

Minket véletlenül deportáltak, mert Amerika fizetett, a Roth Emilért pénzt adtak, és úgy volt, hogy minket nem deportálnak. Kassán a határon álltunk is három napig, mert a vagonszám a németek listáján nem volt rajta. És azt mondták, ha már itt vannak, menjenek. És akkor helyettünk Kiskunhalasról vittek három vagy négy vagonnyi embert Ausztriába, családi, Familienlagerbe. A Roth Emilt meg minket pedig Auschwitzba. [Randolph L. Braham: "A sors különösen kegyetlen játékot űzött a győri zsidóság nagy részével. Úgy volt, hogy ők is haszonélvezői lesznek az Eichmann és Kasztner között létrejött megegyezésnek (lásd: Kasztner vonat), melynek értelmében 30 000 zsidót - 15 000-et Budapestről és 15 000-et vidékről - "félretettek" volna az ausztriai Strasshofban, s további sorsuk az "emberéleteket áruért" misszió kimenetelétől függően alakul. A szerelvényekért felelős Scharführer azonban az őket szállító vonatot megszokásból Kassára irányította, ahonnan nem Ausztriába, hanem Auschwitzba kerültek." (R. L. Braham: A népirtás politikája. A holokauszt Magyarországon, ford. Szentmiklósi Tamás, Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest, 2003.) Strasshof egy Bécs melletti tábor volt, ahol kelet-ausztriai ipari és mezőgazdasági üzemekben dolgoztatták az oda irányított mintegy húszezer embert. A munkaadókon és munkavezetőkön múlt, hogy milyen bánásmódban részesültek. Mintegy háromnegyed részük - köztük idősek és gyermekek is - túlélte a deportálást. -- A szerk.] Úgy voltunk egy sorban Auschwitzban, hogy anyám, én, a nagymamám, ez a Lili nagynénim és a kislánya, és a nagymamámnál vágták le a sort, azok mentek gázba, és én anyámmal mentem dolgozni. Anyámmal is jöttem haza, ő életben maradt.

Az anyámmal együtt laktunk egészen a haláláig, 1964-ig. Egy pillanat alatt halt meg édesanyám szívinfarktuszban. Amíg élt, nevelte a két gyerekemet, és a mi háztartásunkat vezette, úgyhogy teljesen levette a vállunkról ezt a gondot. Apám halálát sohasem tudta feldolgozni. Apám Bergen-Belsenben halt meg, a felszabadulás előtt két nappal.